ԱՒԱՋԻՆ—ՏԱՐԻ ԹԻՒ 15

1869

ՇԱԲԱԹ 8 ՄԱՐՏ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ԵՒ ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան..... 6 մէճիտ արծաթ
Վեցամսեայ..... 3 ու կէս »
Երեքամսեայ..... 2 »
Դուրսերու համար ճամբու ծախքը վրան կը հաշուի։
Բաժանորդագինը կանխիկ ճարելի է, ինչ որ լրագրիս կը վերաբերի՝ պէտք է ուղղուիլ առ Պ. Ս. Մուրատ ընդհանուր։
Դրսէն եկած յօդուածներուն պատասխանատուութիւնը համապատասխան վրայ չէ։

ԻՐԱՒՈՒՆՔ

ԷՐԱԳԻՐ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ
ԱՄԵՆ ՄԻԿ ՏՈՂԸ

Բաժանորդաց համար 3 ղրշ. ոչ բաժանորդաց..... 4
Բ. անգամուն » 2 » » 3
Գ. անգամուն » 1 կէս » 2
Մանաւորի չափու վերաբերեալ նամակ կամ յօդուած երբ Աւել և այլեւ առաջ տողին 6 ղրշ. ոչ բաժանորդաց..... 8
Անվճար նամակ չընդունուիր։
Անստորագիր նամակ կամ յօդուած իբր չընդունուած կը սեպուի։
Ձեռագիրները ապուխն թէ ոչ եա չեն տրուիր։

ԿԱՐԱՍՏԻՒ ՐԱՑԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Պօլիս դեսպանութիւնք Ա. Մ. ընդհանուր ժողովոյ մը ներկայ գտնուելու համար հրաւէր ընդունած ըլլալով Իրաւունքի ներկայ և յաջորդ թիւերը անընդհատ պիտ՚ելնեն մեր բացակայութեան միջոցին աջակցութեամբ մէկ քանի բաներ բեկանց։

Ուստի մեր Ընդդէմ ընթերցողներէ երիտ. շաբաթուան համար փոքր հրաժեշտ մ՚առնելով կը մնինիմ զանոնք կրկին գտնելու քաղցր յոյսով։

Վիւննա 3/15 մարտ 1869։

Ս. ՄՒՐԱՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Անգլիա՝ իր վաղեմի սահմանապրական դրութեան համաձայն՝ և Պ. Պլէատլիի Համաձարին զօրութեան շնորհիւ՝ նոր և հիմնական օրէնք մը հաստատելու վրայ է, Իրլանտայի եկեղեցական կալուածոց նկատմամբ, որ միջնադարեան խարխուլ շէնքին բեկորներն և յետադէմ սկզբունց արդիւնք ըլլալով՝ լուկ դատ մը կրծոտականներ պարարտեցնելու ի՚ծառայէին։ Սոյն օրէնքն հաստատուելէն ետեւ՝ եկեղեցւոյ բոլոր կալուածները, որ 16 միլիոն լիրա ի՚հաշուէն, պիտի գրաւուին, պէտք եղած փոխարինութիւնները ընելով՝ և մնացած արդիւնքը՝ Իրլանտայի թէ բարոյական և թէ մնաւոտական յառաջադիմութեան միջոցներն ի գործ դնելու պիտի յատկացուին։ Սոյդ է որ օրէնքին հիմնագիրը՝ (bill) որ դեռ առաջին անգամ կարդացուելուն, վիճաբանութեան տեղի պիտի ապ հաստատուն խորհրդարանին մէջ՝ և դատիները՝ մնաւոտ ատոնց պարագրելու Պ. Տիզրայէլի, այս թերթուկ լեզուն, յեղյեղուկ Համձարը՝ իր հնաոտրական սկզբները ի՚պատարաստէ Պ. Պլէատլիի առաջարկած հիմնա-

ԼՈՒՒ ԺԷ.

տատանելով զանի, և աներիւզ Դ՚ակտով, հանդարտ գիտօր ու գլուխը բաց կեցաւ։

Ամենէ առաջ երեք անձնատարերը առաջին կատի բարձրանգակէ վար կ՚գան. ձեռքերնին պրպտած չէին, ինչպէս որ լուր ատած և վերջէն այսպէս իսկ գրած էին, սակայն հաղարաւոր թշնամանագ նեթակայ եղան։ Պ՚Նիէ և զայրոյթէ պինդացած կատաղիներ ուղեցին բռնաուրական միջոցներ գործադել անոնց դէմ, ապ պոյին պահապան զօրքը դժուարաւ կրցաւ զանոնք շահագել։ Պ. Հիւ, ամբոխին մէջէ Ճամբայ մը բանալով կատ-քին մօտ ի՚հասնի ժամանակին, և ձեռները կ՚երկնցնէ Գահաժառանգը ընդունելու համար։ Աքթայորդին այն ինչ իր պատչաներու այս բարեկէր վիան, իր խաղերու այս մեսուչը տեսաւ՝ և աչերը արտասուքով լեցուեցան։ Պ. Հիւ զանի իր գլխոց մէջ առնելու համար այնչափ կանալէ եղաւ՝ ապ պոյին պատասխան զօրաց պահաօնակալներէ մին յարիշտակէց զանի իրմէ, և պատառը առնելով խորհրդարանի մէջ դանուած սեզանին վրայ նասեցուց։ Այդն պահաօնակալէ անմիջապէս եղաւ նաև Պ. Հիւ հասաւ նոյն տրահը. Թագաւորը, Թագուհին և Իշխանուհիները վայրկեան մը վերջը մտան։ Թագաւորը պատգամաւորաց խումբ մը դանելով հոն՝ մօտեցաւ անոնց և ըսաւ. «Երբ Բարիզէ հեռանալու պէտք ունենալ կարծեցի՝ իմ պիտաւորութիւնը բնաւ Փրանսայէ մեկնիլ եղած չէ։ Ուզեցի անոր սահմանագլուխներէ մեկուն մէջ հաստատուիլ, և ծաղովոյ մէջ օր ըստ օրէ աւելցած վէճերուն միջնորդ ըլլալ։ Ուզեցի մեծաւանդ բօլորովին ազատ և առանց որ և է պբօսանքի, իմ խնամոց անվստահ առարկայ եղող ժողովրդեան երջանկութեան համար ձանրորդել»։

Լուի Ժ-Ջ. խոնջէ-նբէն ընկճած, քրտինքով և փոշիով ծածկուած՝ կ՚քաշուի իր ներքին սենեակներէ մին։ Ընտանիքը նոյնպէս առոր կ՚հետևի։ Աղդային պահապան զօրաց պաշտօնակալներէ մին դարձեալ կ՚ուզէ գահաժառանգը վերցնել, Թագաւորը կ՚հակառակի. և այս անդամ իր հրամանով Համեստ Պ. Հիւ իր գլխոց մէջ առնելով ծաղկահասակ Իշխանը՝ առոր սենեակը կ՚տանի և Մատամ Թուլզէ լի կ՚յանձնէ։

Լաֆայէթ պալատի կատարողութեան և Թագաւորին ու իր ընտանեաց յատուկ պահպանութեան պաշտօն ընդունելով՝ մեծագոյն մասամբ անձերնին իրենց գլխաւորին նման 36 պաշտօնակալները ընտրեց Բարիզեան բանակի մէջէ, որոնք երեքի բաժնուելով սրահներու ներսերը և սենեակներու մէջ ամեն մէկ քսան և հոս ժամու վրայ պահի հսկիչին։ Այս պաշտօնակալներէ երկուքը անվի-Լաֆայէթ Գահաժառանգի սենեկին մէջ հաստատուեցան։ Մատամ սը Թուլզէլ իր բռնուկը նախասենեակը՝ ուզեց Գահաժառանգի տեսութենէ հեռանալ, որպէս զի այնպիսի տեսարանի մը ներկայ գտնուելով սիրտը չ՚վշտանայ, և անոր պահակելու սենեկին մօտ տեղ մը քաշուելով՝ Պ. Հիւի միջոցաւ գլուխ մը խնդրեց Մատամ Էլիզապէթ որ արդէն խոստացած էր տալ անոր. այս գլուխն անունն էր Մոտամուազէլ Հէլոան վլոյ։ Իր նոր սենեակը անցնելէ քանի մը վայրկեան ետք՝ երկու պաշտօնակալներ ներկայացան ընդունած հրամանին գործադրելու, որ էր հսկել անոր վրայ և մի և նոյն սենեկին մէջ։ Սակայն այս երկու պաշտօնակալաց պ պ. Պանսի և սիւ Ֆայի յայտնած յարգական նկատումներէն շատ պոհ էր։

Գահաժառանգը իր անկողինը մտնելուն Պ. Հիւ կանչեց իր գրավ և ըսաւ անոր. «Ըսէ՛ լմնձ բոլոր այս եղածները։ Ան ինչ Վարկն հասնի՝ զմեզ նորէն եա գարձնային, չ՚գիտեմ ինչ պատճառաւ, գուբ գիտէք արդեօք»։ Այս միջոցին պահապան պաշտօնակալները սենեկին մէջ խօսելով կ՚քայլէին։ Պ. Հիւ այս ձանրորդութեան վրայ բնաւ մէկու մի

Գաղղիա ալ Պէլճիքայի երկաթուղեաց խնդիրը նորէն կը յուզէ, և կ՚ըսեն թէ կ՚սպառնայ իր դեսպանական յարաբերութիւնները դադրեցնել, սոյն փոքր այլ ծագկեալ ու ազատասիրտ ազգութեան հետ՝ եթէ իր պահանջմունքներուն օրինաւոր պատասխան մը չ՚տայ։ Գաղղիա Պէլճիքայի ընդդիմութեան մէջ Բրուսիայի մեծ սեեռնելուն կ՚դժկամակի, և թերևս կ՚զղայ, երկու տարի առաջ Պ. Պիսմարքի խորհրդին հետևելով՝ պատերազմ մը «սոյն ոսոխակալներուն բռնութեան» (Պէլճիքան) ձեռք չձգելուն։

— Միացեալ Նահանգաց նախագահ զօրապետ Արանդին՝ պահակալութեան առթիւ խօսած ձառը.

Քաղաքակիցք,

Նախագահութեան ծանր պաշտօնը, ձեր քուէարկութիւնը ինձ յանձնեց։ Սահմանադրութեան որոշած երդումն առնելոյ որ և է նեղութեան նպատակի մը. որոշած եմ՚ի գործ դնելու, կարողութեանս չափ ինչ որ իզմէ կ՚սպասուի։ Պաշտօնս պատասխանատուութեան ծանրութիւնը կ՚զգամ, բայց զայն կ՚ընդունիմ աներկիւղ. Թէպէտև բնաւ չ՚ինդրեցի սոյն պաշտօնը որով զիս պատուեցիք։ Ամենակարևոր խնդիրներու վրայ կարծիքս պիտի յայտնեմ քօնկրէսին երբ որ պատշաճ սեպեմ։ Ան ամեն կանոնաց կամ օրինաց դէմ պիտի գնեմ, որոնց հակառակ եմ, թէպէտև ամեն օրէնք հաստատութեամբ՝ ի գործ պիտի դրուին հատանութիւնս ունենան թէ ոչ։ Քաղաքականութիւնս պիտի ըլլայ առաջարկել բայց ոչ երբեք ստիպել ժողովրդեան կամացը հակառակ։ Օրէնքները հաստատած են թէ անոնց դէմ գնողները և թէ զանոնք հատանողները կատավարել։

Յառաջիկայ չորս տարուան մէջ շատ խնդիրներ պիտի յուզին. բայց կ՚խնդրեմ որ անոնք հանգարտութեամբ և անաչառութեամբ քննուին. մեր նպատակը ուրիշ բան պէտք չէ ըլլալ բայց ամենամեծ օգուտներ ձեռք բերել, ատոնք են անձ՝ առագուածքիւ քաղաքական կարծիքի ազատութիւն. և այս նպատակը յատաջ տանելու համար՝ ի գործ գրաւելու օրէնքները բոլոր կարողութեամբս պաշտպանելու պիտի ջանամ։

Միութիւնը ապահովելու համար կառավարութիւնը մեծ և ծանր պարտքի մէջ խնկած է, սրուն վճարումը և պատ-

---

պաշտօնակալներէ մին դարձեալ կ՚ուզէ գահաժառանգը վերցնել, Թագաւորը կ՚հակառակի. և այս անդամ իր հրամանով Համեստ Պ. Հիւ իր գլխոց մէջ առնելով ծաղկահասակ Իշխանը՝ առոր սենեակը կ՚տանի և Մատամ Թուլզէլ ի կ՚յանձնէ։

Լաֆայէթ պալատի կատարողութեան և Թագաւորին ու իր ընտանեաց յատուկ պահպանութեան պաշտօն ընդունելով՝ մեծագոյն մասամբ անձերնին իրենց գլխաւորին նման 36 պաշտօնակալները ընտրեց Բարիզեան բանակի մէջէ, որոնք երեքի բաժնուելով սրահներու ներսերը և սենեակներու մէջ ամեն մէկ քսան և հոս ժամու վրայ պահի հսկիչին։ Այս պաշտօնակալներէ երկուքը անվի-Լաֆայէթ Գահաժառանգի սենեկին մէջ հաստատուեցան։ Մատամ սը Թուլզէլ իր բռնուկը նախասենեակը՝ ուզեց Գահաժառանգի տեսութենէ հեռանալ, որպէս զի այնպիսի տեսարանի մը ներկայ գտնուելով սիրտը չ՚վշտանայ, և անոր պահակելու սենեկին մօտ տեղ մը քաշուելով՝ Պ. Հիւի միջոցաւ գլուխ մը խնդրեց Մատամ Էլիզապէթ որ արդէն խոստացած էր տալ անոր. այս գլխին անունն էր Մոտամուազէլ Հէլոան վլոյ։ Իր նոր սենեակը անցնելէ քանի մը վայրկեան ետք՝ երկու պաշտօնակալներ ներկայացան ընդունած հրամանին գործադրելու, որ էր հսկել անոր վրայ և մի և նոյն սենեկին մէջ։ Սակայն այս երկու պաշտօնակալաց պ պ. Պանսի և սիւ Ֆայի յայտնած յարգական նկատումներէն շատ պոհ էր։

Գահաժառանգը իր անկողինը մտնելուն Պ. Հիւ կանչեց իր գրավ և ըսաւ անոր. «Ըսէ՛ լմնձ բոլոր այս եղածները։ Ան ինչ Վարկն հասնի՝ զմեզ նորէն եա գարձնային, չ՚գիտեմ ինչ պատճառաւ, գուբ գիտէք արդեօք»։ Այս միջոցին պահապան պաշտօնակալները սենեկին մէջ խօսելով կ՚քայլէին։ Պ. Հիւ այս ձանրորդութեան վրայ բնաւ մէկու մի

բան մը չ՚խօսելու անհրաժեշտ պէտքը իմացուց անոր, և այս պատուէրը ապահովութեան մէջ թէև ձգելու գործադրուելու՝ սակայն թերևս պատճառ եղաւ այս երիտասարդ երեսակայութեան մէջ երկիւղ և անհանգստութիւն յառաջ բերող ծանր մտածումի մը պարարելու։ Տղան, թէև յոյնած և հակառակ իր տոհմութեան, սոյն գիշեր բանական ուշքը տարաւ. և հետևեալ օր արթնցած միջոցին իր պահապանութեան՝ առակալի երազ մը տեսած ըլլալը պատմեց իր սիրելի խորհրդականին բանական բարձր ձայնիւ որպէս զի ամենքը լսեն. թէ պղպեջ, վարսերէ և վարսերի զազանները պատրաստած էր իր երազին մէջ, որոնք ի՚ուղէին զինքը փարատել։ Պ. Հիւ, որու այս մանրամասն պարագաները պարտաւոր ենք, կ՚պատմէ թէ երբոր երես նայեցան առանց խօսք մը հնչել համարձակելու։

Թագաւորը՝ ինչպէս յայտնի է, աւելի տակաւին թշուառութեան մէջ խնկալ, աւելի ահաբեկ այն թշուառութենէ՝ ուսկէ թէ գինքը և թէ ընտանիքը ազատելու աշխատած էր։ Թէ անոր և թէ իրեն համար պերճութիւնը աւելի կ՚ծանրանար, բանտը աւելի կ՚նեղնար, և նահատակութիւնը աւելի կ՚ապգէր։ Կասկերը խղել ուզած առեն գանոնք աւելի սիրտցուց։ Անհաւատալի ձակատագիր մը, և պէտք է խոստովանիլ, մեծ կարճատեսութիւն մը այս ձախող ձանրօրութեան նախապատճառ էին։ Պաւիկէ յորդորած էր Թագաւորը որ փոխանակ Վարէնի ճանբան բռնելու՝ Բէմի վրայէ Բարիզէ Մօնմէտի առաջնորդող ուղղակի ճամբուն հետևի, որ Քլերմոնէ Մօնմէտի երկրորդական կարգի միակ ուղղ մ՚ըլլալով ամենևին ձի փոխելու կայան մը չունէր։ Պաւիկէ երաւամբ կ՚վախնար որ տարբեր պատրաստկներով կառքին համար ըրնուելիք ձիերը կասկածներ չարթնցնէին, Մի և նոյն անպատեհութիւնը և վախը կար գանգերու ներկայութեան համար այնպիսի ճանրու մը վրայ՝ ուր սովորաբար չէին յաճախէր։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Թիֆլիս, Ուրբաթ 13։ ապր. Հեռագրվեց մեզ Շուշայ հասարակութենէ մէկ հետաքրքրական մանրամասնութիւն մը Ղարաբաղի հայ-թաթարական ընդհարումներուն մասին։

Ինչպէս գիտենք, Ղարաբաղի գաւառապետ Խանալի Խանալիեւ, որ ամէն կերպով կը ջանար հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել, ստիպուած էր հրաժարիլ իր պաշտօնէն, որովհետեւ Ղարաբաղի թաթար ազգաբնակութիւնը կը պահանջէր անոր հեռացումը։ Խանալի Խանալիեւ հրաժարելէ յետոյ Ղարաբաղ ուղարկուեցաւ Ղազախի գաւառապետ Ալի-Ղուլի Ղարադաղսկի, որ ամէն կերպով կը ջանայ հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել։ Ղարադաղսկի Ղարաբաղ ժամանելէ յետոյ հրաւիրեց հայ եւ թաթար ազգաբնակութեան ներկայացուցիչները եւ անոնց հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։

Ուրբաթ, Ապրիլ 13։ ապր. Հեռագրվեց մեզ Շուշայ հասարակութենէ մէկ հետաքրքրական մանրամասնութիւն մը Ղարաբաղի հայ-թաթարական ընդհարումներուն մասին։

Ինչպէս գիտենք, Ղարաբաղի գաւառապետ Խանալի Խանալիեւ, որ ամէն կերպով կը ջանար հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել, ստիպուած էր հրաժարիլ իր պաշտօնէն, որովհետեւ Ղարաբաղի թաթար ազգաբնակութիւնը կը պահանջէր անոր հեռացումը։ Խանալի Խանալիեւ հրաժարելէ յետոյ Ղարաբաղ ուղարկուեցաւ Ղազախի գաւառապետ Ալի-Ղուլի Ղարադաղսկի, որ ամէն կերպով կը ջանայ հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել։ Ղարադաղսկի Ղարաբաղ ժամանելէ յետոյ հրաւիրեց հայ եւ թաթար ազգաբնակութեան ներկայացուցիչները եւ անոնց հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Ուրբաթ, Ապրիլ 13։ ապր. Հեռագրվեց մեզ Շուշայ հասարակութենէ մէկ հետաքրքրական մանրամասնութիւն մը Ղարաբաղի հայ-թաթարական ընդհարումներուն մասին։

Ինչպէս գիտենք, Ղարաբաղի գաւառապետ Խանալի Խանալիեւ, որ ամէն կերպով կը ջանար հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել, ստիպուած էր հրաժարիլ իր պաշտօնէն, որովհետեւ Ղարաբաղի թաթար ազգաբնակութիւնը կը պահանջէր անոր հեռացումը։ Խանալի Խանալիեւ հրաժարելէ յետոյ Ղարաբաղ ուղարկուեցաւ Ղազախի գաւառապետ Ալի-Ղուլի Ղարադաղսկի, որ ամէն կերպով կը ջանայ հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել։ Ղարադաղսկի Ղարաբաղ ժամանելէ յետոյ հրաւիրեց հայ եւ թաթար ազգաբնակութեան ներկայացուցիչները եւ անոնց հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Ուրբաթ, Ապրիլ 13։ ապր. Հեռագրվեց մեզ Շուշայ հասարակութենէ մէկ հետաքրքրական մանրամասնութիւն մը Ղարաբաղի հայ-թաթարական ընդհարումներուն մասին։

Ինչպէս գիտենք, Ղարաբաղի գաւառապետ Խանալի Խանալիեւ, որ ամէն կերպով կը ջանար հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել, ստիպուած էր հրաժարիլ իր պաշտօնէն, որովհետեւ Ղարաբաղի թաթար ազգաբնակութիւնը կը պահանջէր անոր հեռացումը։ Խանալի Խանալիեւ հրաժարելէ յետոյ Ղարաբաղ ուղարկուեցաւ Ղազախի գաւառապետ Ալի-Ղուլի Ղարադաղսկի, որ ամէն կերպով կը ջանայ հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնել։ Ղարադաղսկի Ղարաբաղ ժամանելէ յետոյ հրաւիրեց հայ եւ թաթար ազգաբնակութեան ներկայացուցիչները եւ անոնց հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։ Ղարադաղսկի ներկայացուցիչներուն յայտնեց, որ ինք Ղարաբաղ ուղարկուած է հայ-թաթարական ընդհարումները դադրեցնելու համար, եւ որ ինք կը յուսայ, թէ ներկայացուցիչները իրեն կ՚օգնեն այդ գործին մէջ։ Ներկայացուցիչները խոստացան իրենց կարելին ընել, որպէսզի ընդհարումները դադրին։

ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

Հ 13։ ապր. թիւ 38

Ներկայ ուսումնական տարուան մէջ Կամուրջի հայկական դպրոցը կը գտնուի նոր շէնքի մէջ, որ կառուցուած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Կամուրջի հայ գաղութին կողմէ։ Շէնքը ունի 4 դասարան, 2 սենեակ ալ ուսուցչական համար։ Ներկայ ուսումնական տարուան մէջ դպրոցը կը հաշուէ 200 աշակերտ։ Ուսուցչական կազմը կը բաղկանայ 5 հոգիէ։ Դպրոցի տեսուչն է Ա. Ա. Ալեքսանդրեան։

Ներկայ ուսումնական տարուան մէջ Կամուրջի հայկական դպրոցը կը գտնուի նոր շէնքի մէջ, որ կառուցուած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Կամուրջի հայ գաղութին կողմէ։ Շէնքը ունի 4 դասարան, 2 սենեակ ալ ուսուցչական համար։ Ներկայ ուսումնական տարուան մէջ դպրոցը կը հաշուէ 200 աշակերտ։ Ուսուցչական կազմը կը բաղկանայ 5 հոգիէ։ Դպրոցի տեսուչն է Ա. Ա. Ալեքսանդրեան։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

Ներկայ ուսումնական տարուան մէջ Կամուրջի հայկական դպրոցը կը գտնուի նոր շէնքի մէջ, որ կառուցուած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Կամուրջի հայ գաղութին կողմէ։ Շէնքը ունի 4 դասարան, 2 սենեակ ալ ուսուցչական համար։ Ներկայ ուսումնական տարուան մէջ դպրոցը կը հաշուէ 200 աշակերտ։ Ուսուցչական կազմը կը բաղկանայ 5 հոգիէ։ Դպրոցի տեսուչն է Ա. Ա. Ալեքսանդրեան։

ՎՅՍՅՍՍՇ ԺՅՎՖ

ՕՐԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

26 ՕԳՈՍՏՈՍ 1791 — 20 ՕԳՈՍՏՈՍ 1792

Ընդունում բոլոր թղթատարական գրասենեակները։ — Ամենօրեայ թերթ։ — Ելնում է ամեն օր, բացի կիրակի և հանգստյան օրերից։ — Գինը տարեկան 6 ռուբլի է։ Ընդունում է բաժանորդագրություններ և գովազդներ։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ։

Ընդունում է բաժանորդագրություններ տարեկան, կիսամյա և եռամսյա։ Տարեկան բաժանորդագրության գինը Թիֆլիսում և գավառներում առանց տեղափոխության 6 ռուբլի է։ Տարեկան բաժանորդագրության գինը Թիֆլիսում տեղափոխությամբ 7 ռուբլի է։ Կիսամյա բաժանորդագրության գինը Թիֆլիսում և գավառներում առանց տեղափոխության 3 ռուբլի է։ Կիսամյա բաժանորդագրության գինը Թիֆլիսում տեղափոխությամբ 4 ռուբլի է։ Եռամսյա բաժանորդագրության գինը Թիֆլիսում և գավառներում առանց տեղափոխության 1 ռուբլի 50 կոպեկ է։ Եռամսյա բաժանորդագրության գինը Թիֆլիսում տեղափոխությամբ 2 ռուբլի է։

ԳՈՎԱԶԴՆԵՐ։

Տպագրվում են ամեն տեսակ գովազդներ։ Գովազդների գինը հետևյալն է։ Առաջին անգամ տպագրելու համար տողը 15 կոպեկ։ Հետագա անգամների համար տողը 10 կոպեկ։ Գովազդների գինը տարեկան բաժանորդների համար կրճատվում է 50 տոկոսով։ Գովազդների գինը ուղարկվում է նախապես։

Խմբագրության հասցեն՝ Թիֆլիս, Ավլաբարի փողոց, № 3։

Խմբագրության ժամերը՝ ամեն օր առավոտյան 9-ից մինչև 12-ը։

Ձեռագրերը չեն վերադարձվում։

Անանուն նամակները չեն ընդունվում։

Հեղինակները պատասխանատու են իրենց հոդվածների բովանդակության համար։

Խմբագրությունը իրավունք է վերապահում հոդվածները կրճատելու։

Հրատարակիչ՝ Ա. Ա. Ղազանչյան։

Խմբագիր՝ Ա. Ա. Ղազանչյան։

ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԵՎ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ամենայն ազգ, որ ունի իւր մէջ ինքնագիր գրականութիւն, ունի նաև իւր մէջ ինքնուրոյն կեանք, ունի իւր ներքին ուժերը, որոնք ստեղծում են նրա ապագան։ Ազգի գրականութիւնը նրա հոգին է, նրա կեանքի արտայայտութիւնը։ Ազգը, որ կորցնում է իւր գրականութիւնը, կորցնում է նաև իւր անկախ կեանքը, դառնում է ուրիշ ազգերի գրականութեան ստրուկը։

Հայոց գրականութիւնը ունեցել է իւր ոսկեդարը, երբ Մովսէս Խորենացին, Եղիշէն, Ղազար Փարպեցին, Դաւիթ Անյաղթը, Կորիւնը, Ագաթանգեղոսը, Փաւստոս Բուզանդը, Եզնիկ Կողբացին, Սեբէոսը, Ստեփանոս Օրբէլեանը, Թովմա Արծրունին, Կիրակոս Գանձակեցին, Վարդան Պատմիչը, Յովհաննէս Մամիկոնեանը, Ստեփանոս Տարօնեցին, Արիստակէս Լաստիվերտցին, Մատթէոս Ուռհայեցին, Գրիգոր Մագիստրոսը, Սամուէլ Անեցին, Մխիթար Գոշը, Վարդան Արեւելցին, Գրիգոր Տաթեւացին, Յովհաննէս Որոտնեցին, Ստեփանոս Օրբէլեանը, Թովմա Մետսոբեցին, Ղեւոնդ Ալիշանը, Գէորգ Ե. Կաթողիկոսը, Ներսէս Շնորհալին, Ներսէս Լամբրոնացին, Ներսէս Ե. Կաթողիկոսը, Ներսէս Ա. Կաթողիկոսը, Ներսէս Ա. Կաթողիկոսը, Ներսէս Ա

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՀԱՐԱՎԱՆԴ

Հրատարակվում է ամեն Կիրակի առաւօտ

Գին տարեկան 7/19 ռուբլի արծաթով 1869

Ընդունվում են բոլոր տեսակ յայտարարութիւնք հայերէն և ռուսերէն լեզուներով, որոնք տպագրվելու են հետևեալ կարգով. 1 անգամ տպելու համար 15 կոպեկ արծաթով, 2 անգամ տպելու համար 25 կոպեկ, 3 անգամ տպելու համար 30 կոպեկ, 4 անգամ տպելու համար 40 կոպեկ, 5 անգամ տպելու համար 50 կոպեկ, 6 անգամ տպելու համար 60 կոպեկ, 7 անգամ տպելու համար 70 կոպեկ, 8 անգամ տպելու համար 80 կոպեկ, 9 անգամ տպելու համար 90 կոպեկ, 10 անգամ տպելու համար 1 ռուբլի արծաթով, 11 անգամ տպելու համար 1 ռ. 10 կոպեկ, 12 անգամ տպելու համար 1 ռ. 20 կոպեկ, 13 անգամ տպելու համար 1 ռ. 30 կոպեկ, 14 անգամ տպելու համար 1 ռ. 40 կոպեկ, 15 անգամ տպելու համար 1 ռ. 50 կոպեկ, 16 անգամ տպելու համար 1 ռ. 60 կոպեկ, 17 անգամ տպելու համար 1 ռ. 70 կոպեկ, 18 անգամ տպելու համար 1 ռ. 80 կոպեկ, 19 անգամ տպելու համար 1 ռ. 90 կոպեկ, 20 անգամ տպելու համար 2 ռուբլի արծաթով, 21 անգամ տպելու համար 2 ռ. 10 կոպեկ, 22 անգամ տպելու համար 2 ռ. 20 կոպեկ, 23 անգամ տպելու համար 2 ռ. 30 կոպեկ, 24 անգամ տպելու համար 2 ռ. 40 կոպեկ, 25 անգամ տպելու համար 2 ռ. 50 կոպեկ, 26 անգամ տպելու համար 2 ռ. 60 կոպեկ, 27 անգամ տպելու համար 2 ռ. 70 կոպեկ, 28 անգամ տպելու համար 2 ռ. 80 կոպեկ, 29 անգամ տպելու համար 2 ռ. 90 կոպեկ, 30 անգամ տպելու համար 3 ռուբլի արծաթով, 31 անգամ տպելու համար 3 ռ. 10 կոպեկ, 32 անգամ տպելու համար 3 ռ. 20 կոպեկ, 33 անգամ տպելու համար 3 ռ. 30 կոպեկ, 34 անգամ տպելու համար 3 ռ. 40 կոպեկ, 35 անգամ տպելու համար 3 ռ. 50 կոպեկ, 36 անգամ տպելու համար 3 ռ. 60 կոպեկ, 37 անգամ տպելու համար 3 ռ. 70 կոպեկ, 38 անգամ տպելու համար 3 ռ. 80 կոպեկ, 39 անգամ տպելու համար 3 ռ. 90 կոպեկ, 40 անգամ տպելու համար 4 ռուբլի արծաթով, 41 անգամ տպելու համար 4 ռ. 10 կոպեկ, 42 անգամ տպելու համար 4 ռ. 20 կոպեկ, 43 անգամ տպելու համար 4 ռ. 30 կոպեկ, 44 անգամ տպելու համար 4 ռ. 40 կոպեկ, 45 անգամ տպելու համար 4 ռ. 50 կոպեկ, 46 անգամ տպելու համար 4 ռ. 60 կոպեկ, 47 անգամ տպելու համար 4 ռ. 70 կոպեկ, 48 անգամ տպելու համար 4 ռ. 80 կոպեկ, 49 անգամ տպելու համար 4 ռ. 90 կոպեկ, 50 անգամ տպելու համար 5 ռուբլի արծաթով, 51 անգամ տպելու համար 5 ռ. 10 կոպեկ, 52 անգամ տպելու համար 5 ռ. 20 կոպեկ, 53 անգամ տպելու համար 5 ռ. 30 կոպեկ, 54 անգամ տպելու համար 5 ռ. 40 կոպեկ, 55 անգամ տպելու համար 5 ռ. 50 կոպեկ, 56 անգամ տպելու համար 5 ռ. 60 կոպեկ, 57 անգամ տպելու համար 5 ռ. 70 կոպեկ, 58 անգամ տպելու համար 5 ռ. 80 կոպեկ, 59 անգամ տպելու համար 5 ռ. 90 կոպեկ, 60 անգամ տպելու համար 6 ռուբլի արծաթով, 61 անգամ տպելու համար 6 ռ. 10 կոպեկ, 62 անգամ տպելու համար 6 ռ. 20 կոպեկ, 63 անգամ տպելու համար 6 ռ. 30 կոպեկ, 64 անգամ տպելու համար 6 ռ. 40 կոպեկ, 65 անգամ տպելու համար 6 ռ. 50 կոպեկ, 66 անգամ տպելու համար 6 ռ. 60 կոպեկ, 67 անգամ տպելու համար 6 ռ. 70 կոպեկ, 68 անգամ տպելու համար 6 ռ. 80 կոպեկ, 69 անգամ տպելու համար 6 ռ. 90 կոպեկ, 70 անգամ տպելու համար 7 ռուբլի արծաթով, 71 անգամ տպելու համար 7 ռ. 10 կոպեկ, 72 անգամ տպելու համար 7 ռ. 20 կոպեկ, 73 անգամ տպելու համար 7 ռ. 30 կոպեկ, 74 անգամ տպելու համար 7 ռ. 40 կոպեկ, 75 անգամ տպելու համար 7 ռ. 50 կոպեկ, 76 անգամ տպելու համար 7 ռ. 60 կոպեկ, 77 անգամ տպելու համար 7 ռ. 70 կոպեկ, 78 անգամ տպելու համար 7 ռ. 80 կոպեկ, 79 անգամ տպելու համար 7 ռ. 90 կոպեկ, 80 անգամ տպելու համար 8 ռուբլի արծաթով, 81 անգամ տպելու համար 8 ռ. 10 կոպեկ, 82 անգամ տպելու համար 8 ռ. 20 կոպեկ, 83 անգամ տպելու համար 8 ռ. 30 կոպեկ, 84 անգամ տպելու համար 8 ռ. 40 կոպեկ, 85 անգամ տպելու համար 8 ռ. 50 կոպեկ, 86 անգամ տպելու համար 8 ռ. 60 կոպեկ, 87 անգամ տպելու համար 8 ռ. 70 կոպեկ, 88 անգամ տպելու համար 8 ռ. 80 կոպեկ, 89 անգամ տպելու համար 8 ռ. 90 կոպեկ, 90 անգամ տպելու համար 9 ռուբլի արծաթով, 91 անգամ տպելու համար 9 ռ. 10 կոպեկ, 92 անգամ տպելու համար 9 ռ. 20 կոպեկ, 93 անգամ տպելու համար 9 ռ. 30 կոպեկ, 94 անգամ տպելու համար 9 ռ. 40 կոպեկ, 95 անգամ տպելու համար 9 ռ. 50 կոպեկ, 96 անգամ տպելու համար 9 ռ. 60 կոպեկ, 97 անգամ տպելու համար 9 ռ. 70 կոպեկ, 98 անգամ տպելու համար 9 ռ. 80 կոպեկ, 99 անգամ տպելու համար 9 ռ. 90 կոպեկ, 100 անգամ տպելու համար 10 ռուբլի արծաթով:

Ամեն մի տողի համար վճարվում է 5 կոպեկ